

POHREB DOSPELÝCH (TYPICKÝ OBRAD)

PRVÉ ZASTAVENIE

Pri rakve zomrelého

44. Kňaz, prípadne diakon, oblečený v albe alebo v superpelícii s fialovou alebo čiernou štólou (alebo aj s pluviálom), príde na miesto, kde je rakva a kde sú zhromaždení účastníci pohrebu. Jeden z prisluhujúcich drží kríž, ďalší nádobu s požehnanou vodou a iný kadidelnicu s tymianom.

45. Keď kňaz pristúpi k rakve s telom zomrelého, pozdraví prítomných a povzbudí ich nádejou na vzkriesenie. Môže pri tom použiť niektoré slová zo Svätého písma.

ÚVODNÉ OBRADY

☆ 46. Obrad sa môže začať vhodnou piesňou, napr. *V bolesti, v žalosti alebo spevom žalmu 27 s antifónou Pán je moje svetlo a moja spása* (noty sú v dodatku na s. 356).

☆ POZDRAV

K.: V mene Otca i Syna ✠ i Ducha Svätého.

Ľ.: Amen.

K.: Pán s vami.

Ľ.: I s duchom tvojím.

K.: V me-ne Ot-ca i Sy-na + i Ducha Svä-té-ho.

Ľ.: A - men.

K.: Pán s va - mi.

L.: I s du - chom tvo - jím.

Kňaz pozdraví prítomných takto alebo podobne:

K.: Drahí bratia a sestry, aj keď naše srdcia napĺňa smútok, v nádeji stojíme pri rakve nášho zomrelého brata **M.** (našej zomrelej sestry **M.**).

V duchu kresťanskej lásky, ktorá nám káže pochovávať mŕtvych, preukazujeme úctu telu, ktoré bolo príbytkom nesmrteľnej duše.

Prišli sme sa s naším bratom (našou sestrou) rozlúčiť a jeho (jej) telo uložiť na dočasný odpočinok (do zeme, z ktorej bolo vzaté,) v nádeji na vzkriesenie.

Povzbudzujme sa slovami Písma:

Pán Ježiš hovorí: „Podťte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním.“ (*Mt 11, 28*)

Alebo:

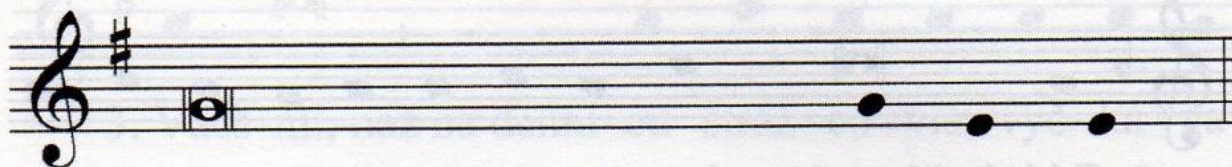
„Dôveruj v Boha a on ťa vyslobodí, urob priamou svoju cestu a dúfaj v neho!“ (*Sir 2, 6*)

Alebo:

„Nech je zvelebený Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista, Otec milosrdenstva a Boh všetkej útechy! On nás potešuje v každom našom súžení.“ (*2 Kor 1, 3 - 4*)

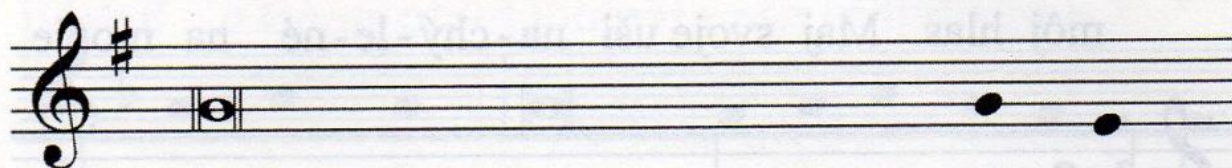
☆ 47. Potom kňaz vyzve prítomných:

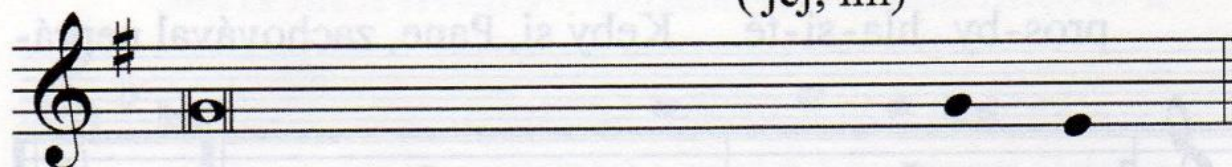
Modlime sa za zomrelých ve - ria - cich.

a môže pokropiť a incenzovať rakvu s telom zomrelého.

Speváci spolu s ľudom pokračujú:

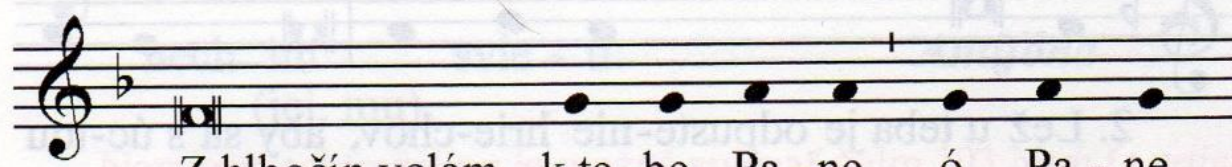

Odpočinutie večné daj mu, Pa - ne,
(jej, im)

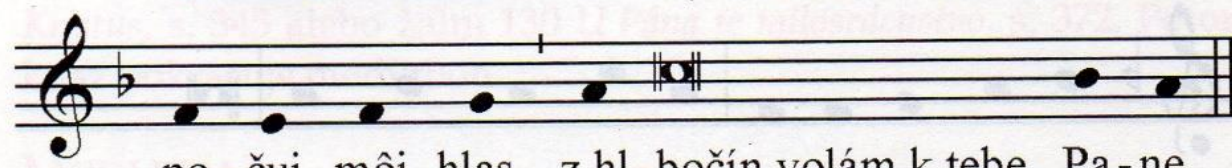

a svetlo večné nech mu svie - ti.
(jej, im)

Nasleduje spev žalmu s antifónou:

Z hľbočín volám k te - be, Pa - ne, ó, Pa - ne,

po - čuj môj hlas, z hl - bočín volám k tebe, Pa - ne.

Alebo:

Cir - cum de - de - runt me ge - mi - tus mor - tis

do - lo - res in - fer - ni, cir - cum de - de - runt me.

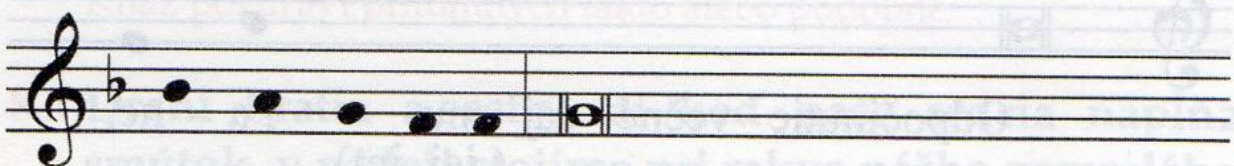
Žalm 130

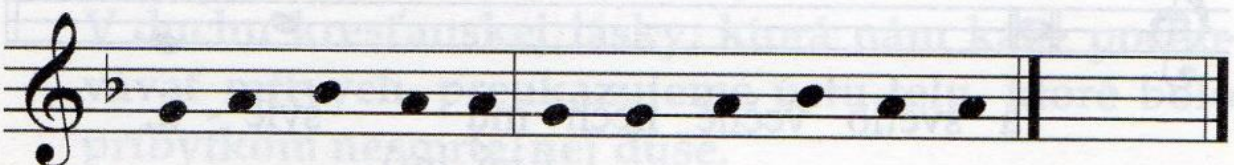
1. Z hl-bočín volám k te-be, Pa-ne, ó, Pa-ne, po-čuj

môj hlas. Maj svoje uši na-chý-le-né na mo-je

pros-by hla-si-té. Keby si, Pane, zachovával neprá-

vo-sti v pa-mä-ti, Pa-ne, kto ob-sto-jí? *Antifóna*

2. Lež u teba je odpuste-nie hrie-chov, aby sa s úc-tou

te-be slú-ži-lo. Ja dú-fam v Pá-na, dúfa duša

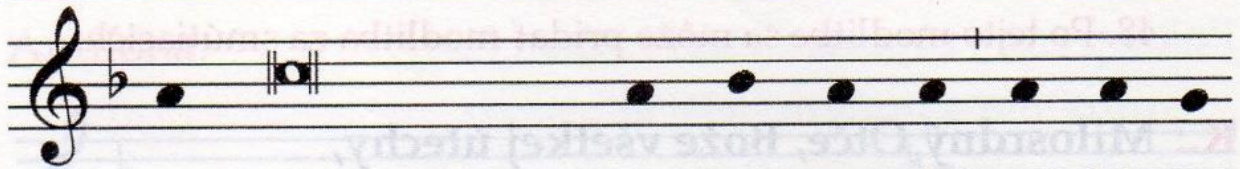

mo-ja v je-ho slo-vo. Vyčkáva duša mo-ja Pá-na

väčšmi, než denni-cu stráž-co-via. *Antifóna*

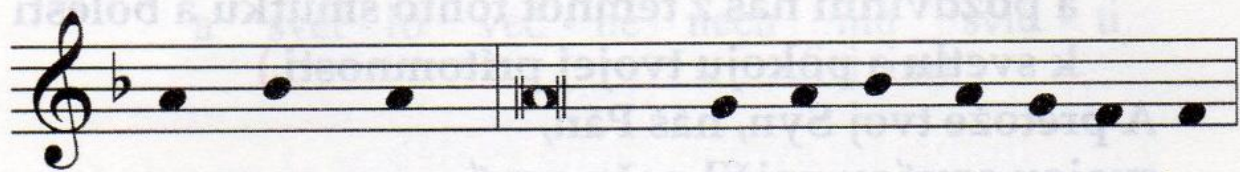

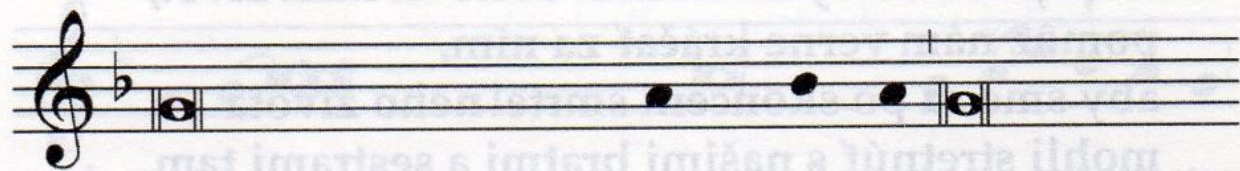
3. Väčš-mi, než na denni-cu stráž-co - via, vyč-ká - va

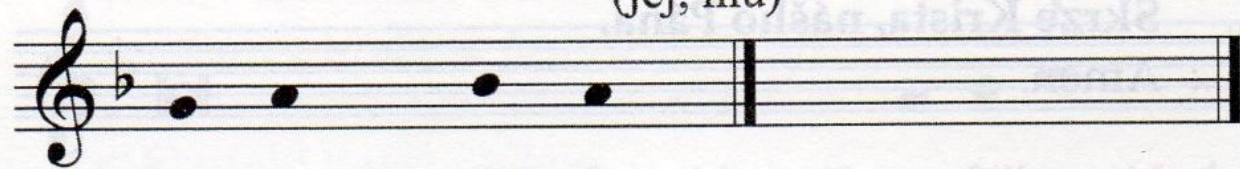
ľud Bo-ží na Pá-na. Le - bo je pri Pánovi milo-

sr - den - stvo a hojné vy - kú - pe - nie u ne - ho.

Odpočinutie večné daj im, Pa - ne, a svetlo večné
(jej, mu)

nech im svie - ti.
(jej, mu)

Antifóna

Namiesto tohto žalmu je možné spievať žalm 103 *Nech ťa prijme Kristus*, s. 345 alebo žalm 130 *U Pána je milosrdenstvo*, s. 372. Potom kňaz pokračuje modlitbou.

MODLITBA

K.: Modlime sa.

Bože, všemohúci Otec,

veríme, že tvoj Syn umrel a vstal z mŕtvych;

pre toto tajomstvo ťa prosíme,

aby tvoj služobník **M.** (tvoja služobnica **M.**)

v ňom dosiahol (dosiahla) aj vzkriesenie.

Skrze Krista, nášho Pána.

Ľ.: Amen.

48. Po tejto modlitbe sa môže pridať modlitba za smútiacich:

K.: Milosrdný Otče, Bože všetkej útechy,
 ty nás miluješ láskou večnou,
 ty meníš súmrak smrti na svitanie života;
 prosíme ťa,
 zhliadni na bolesť a plač svojich služobníkov.
 (Bud' nám útočiskom a silou
 a pozdvihni nás z temnôt tohto smútku a bolesti
 k svetlu a pokoju tvojej prítomnosti.)
 A pretože tvoj Syn, náš Pán,
 svojou smrťou zničil našu smrť
 a svojím zmŕtvychvstaním obnovil nám život,
 pomôž nám verne kráčať za ním,
 aby sme sa po skončení smrteľného života
 mohli stretnúť s našimi bratmi a sestrami tam,
 kde sa nám zotrú z očí všetky slzy.
 Skrze Krista, nášho Pána.

L.: Amen.

Iné modlitby za smútiacich sú na s. 300.

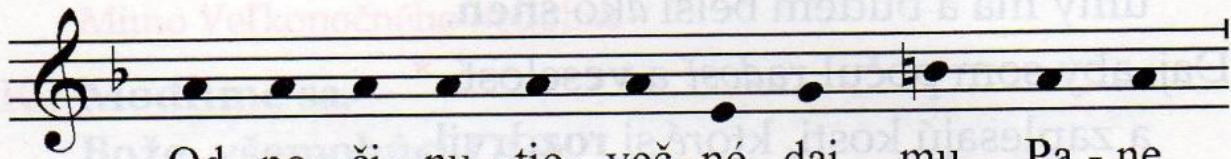
SPEV

49. Ak nasleduje sprievod do kostola alebo na cintorín, spieva sa nasledujúci žalm alebo vhodné piesne, napr. JKS 118 *Kdes', moje spasenie*. Môže sa modliť aj bolestný ruženec.

50. Vhodný spev, napr. JKS 462 *Bože, vyslyš prosby naše* alebo JKS 473 *Ráč ľahké odpočívanie*, môže nasledovať aj vtedy, ak je rakva priamo na mieste slávenia svätej omše, resp. len bohoslužby slova, a celebrant s asistenciou len krátko prechádza k sedesu.

Antifóna:

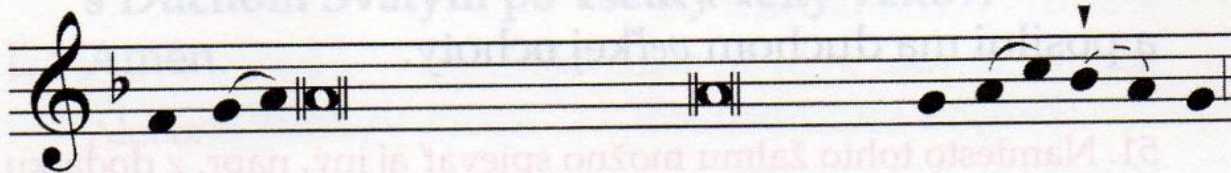

Od - po - či - nu - tie več - né daj mu, Pa - ne,
(jej, im)

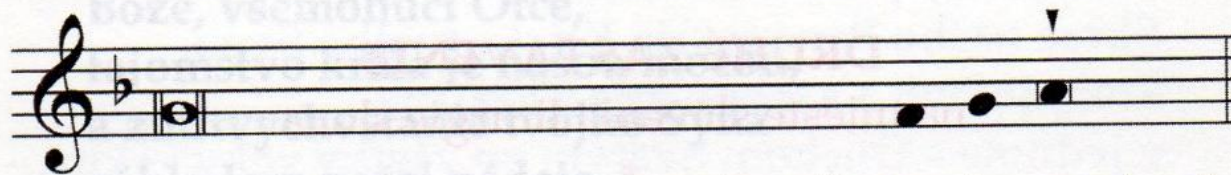

a svet - lo več - né nech mu svie - ti.
(jej, im)

Žalm 51, 3 - 14

1. Zmi-luj, sa, Bože, nado mnou pre svoje mi-lo-sr - den - stvo

a pre svoje veľké zľutovanie znič mo-ju nepravosť.

Úplne zmy zo mňa *moju* **vinu** *

a očisť *ma* od **hriechu**.

Vedomý som si svojej **nepravosti** *

a svoj hriech mám *stále* **pred** sebou.

Proti tebe, proti tebe samému *som* sa **prehrešil** *

a urobil som, čo je v твоjich očiach **zlé**,

aby si sa ukázal spravodlivý vo *svojom* **výroku** *

a nestranný vo *svojom* **súde**.

Naozaj som sa v nepravosti **narodil** *

a hriešneho *ma* počala *moja* **mať**.

Ty naozaj máš záľubu v *srdci* **úprimnom** *

a v samote mi *múdrost* **zjavuješ**.

Pokrop ma yzopom a zasa *budem čistý*; *

umy ma a budem belší ako **sneh**.

Daj, aby som počul *radosť* a **veselosť**, *

a zaplesajú kosti, ktoré si **rozdrvil**.

Odvráť svoju tvár od *mojich hriechov* *

a zotri všetky *moje viny*.

Bože, stvor vo mne *srdce čisté* *

a v mojom vnútri obnov *ducha pevného*.

Neodvrhuj ma *spred svojej tváre* *

a neodnímaj mi svojho *ducha svätého*.

Navráť mi *radosť z tvojej spásy* *

a posilni ma duchom *veľkej ochoty*.

51. Namiesto tohto žalmu možno spievať aj iný, napr. z dodatku tejto knihy. Iné nápevy sú na s. 350, 352.

DRUHÉ ZASTAVENIE

na mieste slávenia liturgie slova

52. Je vhodné zachovať doterajší zvyk a položiť zomrelého tak (ak sa rakva s telom nesie do kostola), ako to zodpovedá jeho postaveniu v liturgickom zhromaždení, t. j. laika tvárou k oltáru a klerikov tvárou k ľudu.

53. Na rakvu možno položiť Evanjeliár alebo Bibliu alebo kríž. Ak však v kostole vidno dobre oltárny kríž, druhý kríž sa už k rakve nestavia. Okolo rakvy možno postaviť horiace sviece, ale stačí aj sama veľkonočná svieca. Tá sa položí k hlave zomrelého.

54. Po speve, počas ktorého prešiel kňaz s asistenciou od rakvy k sedesu a bozkom uctil oltár, nasleduje vzývanie *Pane, zmiluj sa* a kolekta. Možno ju vybrať z nasledujúcich alebo inú z Rímskeho misála.

46. Ak sa neslávi omša a nasleduje len bohoslužba slova, kolektu a vzývanie *Pane, zmiluj sa* možno vynechať.

KOLEKTA

Mimo Veľkonočného obdobia:

K.: Modlime sa.

Bože, všemohúci Otče,
veríme, že tvoj Syn zomrel a vstal z mŕtvych, *
milostivo daj, -
aby mocou tohto tajomstva
tvoj služobník **M.**, ktorý zomrel v Kristovi,
(tvoja služobnica **M.**, ktorá zomrela v Kristovi),
v ňom dosiahol (dosiahla) radosť zmŕtvychvstania.
Lebo on je Boh a s tebou žije a kraľuje v jednote
s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

Ľ.: Amen.

Alebo:

K.: Modlime sa.

Bože, všemohúci Otče,
tajomstvo kríža je našou mocou,
a zmŕtvychvstanie tvojho Syna
základom našej nádeje, *
vyslobod' svojho zomrelého služobníka
(svoju zomrelú služobnicu) **M.** z večnej smrti -
a prijmi ho (ju) do spoločenstva spasených.
Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

Ľ.: Amen.

Alebo:

K.: Modlime sa.

Všemohúci Bože,
vypočuj naše modlitby, ktoré ti predkladáme
s vierou v tvojho zmŕtvychvstalého Syna *
a posilni našu nádej, -

že spolu s tvojím služobníkom **M.**

(s tvojou služobnicou **M.**)

všetci vstaneme z mŕtvych.

Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

Ľ.: Amen.

Vo Veľkonočnom období:

K.: Modlime sa.

Bože, sláva veriacich a život spravodlivých, *
tvoj Syn nás vykúpil svojou smrťou
a zmŕtvychvstaním, -
zmiluj sa nad svojím služobníkom **M.**, ktorý vyznával
(svojou služobnicou **M.**, ktorá vyznávala)

vieru vo vzkriesenie,

a daj mu (jej) účasť na radosti večného života.

Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

Ľ.: Amen.

Alebo:

K.: Modlime sa.

Milosrdný Bože,
tvoj Syn zvíťazil nad smrťou a vystúpil do neba, *
daj, prosíme, svojmu služobníkovi **M.**
(svojej služobnici **M.**)

podiel na jeho víťazstve nad smrťou, -

aby mohol (mohla) naveky hľadiť na teba,
svojho Stvoriteľa.

Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

Ľ.: Amen.

LITURGIA SLOVA

55. Po úvodných obradoch sa koná liturgia slova. Môžu byť tri čítania. Vtedy je prvé zo Starého zákona (vo Veľkonočnom období zo Skutkov apoštolov alebo zo Zjavenia sv. apoštola Jána).

56. Pri omši sa môžu spievať žalmy z Rímskeho graduála alebo z Jednoduchého graduála, určené pre jednotlivé časti omše.

☆ U nás možno spievať schválené piesne z JKS.

57. Po evanjeliu má nasledovať krátka homília, v ktorej možno spomenúť niektoré okolnosti života alebo smrti zomrelého, ale nech to nie je chváloreč.

58. Potom nasledujú modlitby veriacich.

59. Ak sa pri pohrebe koná iba liturgia slova, slávi sa zvyčajným spôsobom – ako vo svätej omši.

60. Po homílii nasledujú modlitby veriacich, ktoré kňaz uzavrie *Modlitbou Pána*.

PRVÉ ČÍTANIE

Naša vlasť je v nebi

Čítanie z Listu

svätého apoštola Pavla Filipanom

Flp 3, 20 – 21

Bratia, naša vlasť je v nebi. Odtiaľ očakávame aj Spasiteľa Pána Ježiša Krista. On mocou, ktorou si môže podmaniť všetko, pretvorí naše úbohé telo, aby sa stalo podobným jeho oslávenému telu.

Počuli sme Božie slovo.

RESPONZÓRIOVÝ ŽALM

Jób 19, 1. 23 – 27a

S: Ve-rím, že môj Vy-ku-pi-teľ ži - je, ve-rím, že

v po - sled - ný deň vsta - nem z pra - chu ze - me.

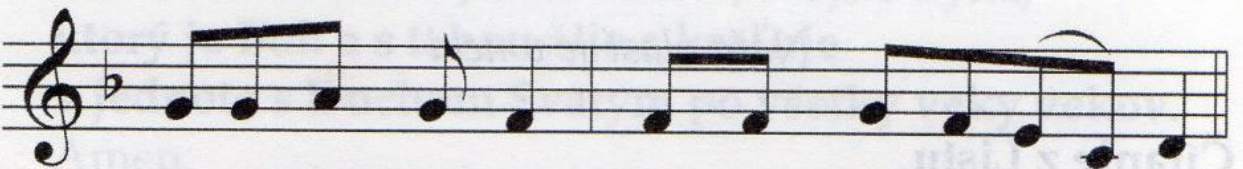
V: Vsta - nem z mŕt - vych a u - vi - dím Bo - ha, svoj - ho

Spa - si - te - ľa. S: Ja ho u - vi - dím, u - vi - dím ho

na vlast - né o - či V: Vsta - nem z mŕt - vych a

u - vi - dím Bo - ha, svoj - ho Spa - si - te - ľa.

S: Hl - bo - ko v srd - ci mám tú - to svo - ju ná - dej.

V: Vsta - nem z mŕt - vych a u - vi - dím Bo - ha,

svoj - ho Spa - si - te - ľa. D.C. al Fine

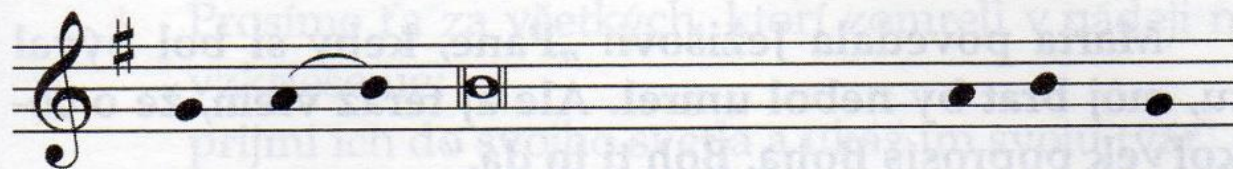

SPEV PRED EVANJELIOM

Jn 11, 25a. 26

A - le - lu - ja, a - le - lu - ja, a - le - lu - ja.

Ja som vzkriesenie a život, ho - vo - rí Pán,

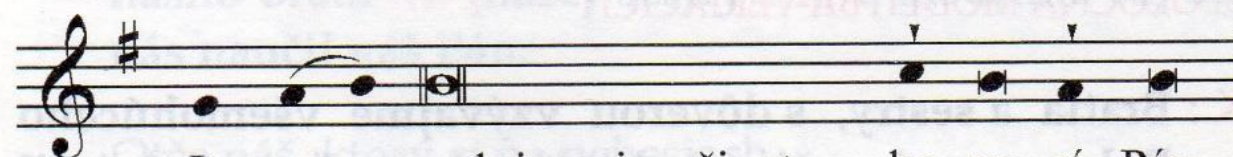

kto verí vo mňa, ne - zo - mrie na - ve - ky.

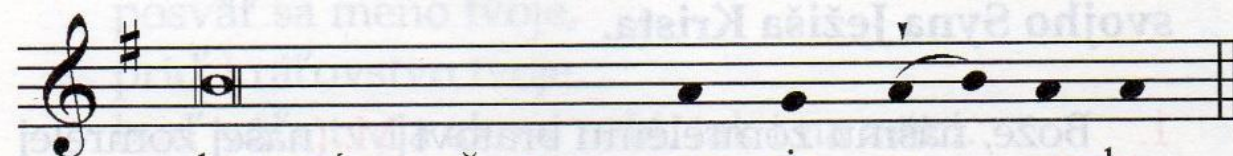
V Pôstnom období:

Chvá - la ti, Kris - te, Kráľ več - nej slá - vy.

Ja som vzkriesenie a život, ho - vo - rí Pán,

kto verí vo mňa, ne - zom - rie na - ve - ky.

Tu uvedený responzóriový žalm (*Jób 19, 1. 23 - 27a*) a verš pred evanjeliom (*Jn 11, 25a. 26*) možno spievať aj pri výbere iných čítaní.

EVANJELIUM

Ja som vzkriesenie a život

✠ Čítanie zo svätého Evanjelia

podľa Jána

Jn 11, 21a - 27

Marta povedala Ježišovi: „Pane, keby si bol býval tu, môj brat by nebol umrel. Ale aj teraz viem, že o čokoľvek poprosíš Boha, Boh ti to dá.“

Ježiš jej povedal: „Tvoj brat vstane z mŕtvych.“

Marta mu vravela: „Viem, že vstane v posledný deň pri vzkriesení.“

Ježiš jej povedal: „Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie. A nik, kto žije a verí vo mňa, neumrie naveky. Veríš tomu?“

Povedala mu: „Áno, Pane, ja som uverila, že ty si Mesiáš, Boží Syn, ktorý mal prísť na svet.“

Počuli sme slovo Pánovo.

Namiesto tu uvedených čítaní je možné čítať aj iné z dodatku tejto knihy alebo Lekcionára č. V.

SPOLOČNÁ MODLITBA VERIACICH

K.: Bratia a sestry, s dôverou vzývajte všemohúceho Boha za spásu živých i mŕtvych, veď on vzkriesil svojho Syna Ježiša Krista.

1. Bože, nášmu zomrelému bratovi **M.** (našej zomrelej sestre **M.**) si v krste otvoril bránu večného života; dobrotivo mu (jej) udeľ večné spoločenstvo so svätými.

Prosíme ťa, vyslyš nás.

- (2. Otče, náš zomrelý brat (naša zomrelá sestra) prijal(a) telo Kristovo, chlieb večného života; vzkries jeho (jej) telo v posledný deň na večnú slávu.)
3. Pane, prosíme ťa za duše našich bratov a sestier, príbuzných a dobrodincov; daj im odmenu za dobro, ktoré nám preukázali.
4. Prosíme ťa za všetkých, ktorí zomreli v nádeji na vzkriesenie; prijmi ich do svojho svetla a ukáž im svoju tvár.
5. Prosíme ťa za nás všetkých, ktorí sme sa tu zišli s vierou a láskou; zhromaždi nás raz aj vo svojom kráľovstve.

K.: Bože Otče, vypočuj naše pokorné prosby za spásu duší našich bratov a sestier.

Odpusť im hriechy a daj im účasť na večnej spáse. Skrze Krista, nášho Pána.

Ľ.: Amen.

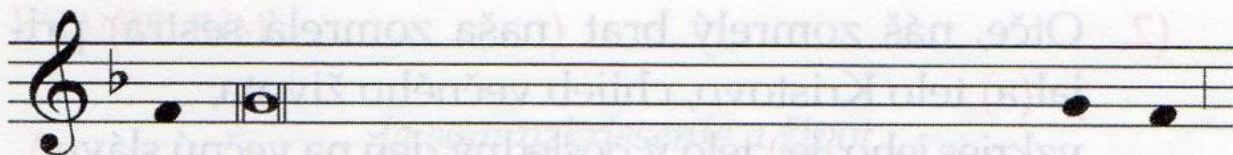
Ak je obrad bez omše:

K.: Všemohúci Boh vzkriesil z mŕtvych Ježiša Krista a oživí aj naše smrteľné telá. Prosme ho za spásu nášho brata **M.** (našej sestry **M.**) a modlime sa, ako nás naučil náš Pán:

Otče náš, ktorý si na nebesiach,
posväť sa meno tvoje,
príd' kráľovstvo tvoje,
buď vôľa tvoja ako v nebi, tak i na zemi.

Chlieb náš každodenný daj nám dnes
a odpusť nám naše viny,
ako i my odpúšťame svojim vinníkom,
a neuveď nás do pokušenia
ale zbav nás Zlého. Amen.

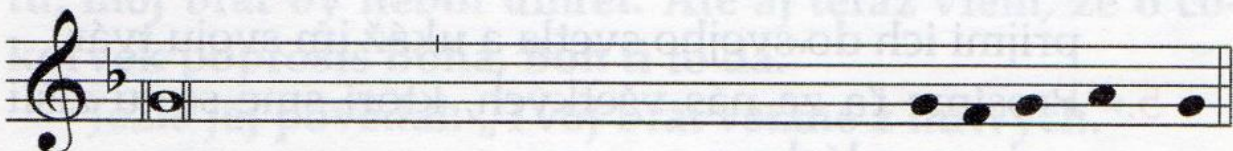

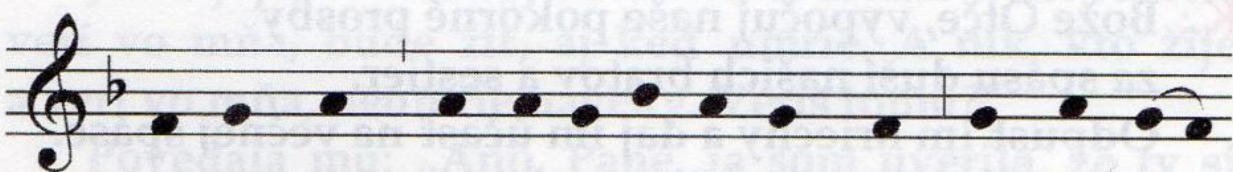
Vše - mohúci Boh vzkriesil z mŕtvych Ježiša Kris - ta

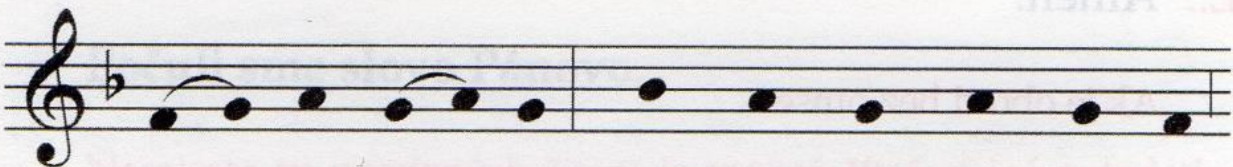
a o - živí aj naše smr - teľ - né te - lá. Prosme za spásu

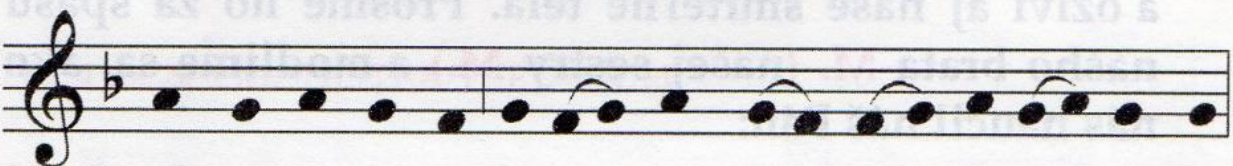
nášho brata M. a modlime sa, ako nás na - u - čil náš Pán:
našej sestry M.

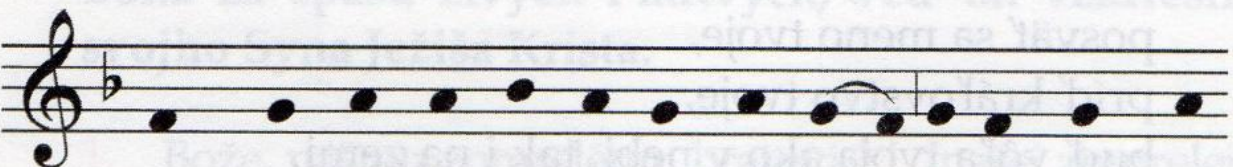
Ot - če náš, kto - rý si na ne - be - siach, po - svät' sa

me - no tvo - je, príd' krá - ľov - stvo tvo - je,

bud' vô - ľa tvo - ja a - ko v ne - bi, tak i na ze - mi.

Chlieb náš kaž - do - den - ný daj nám dnes. A od - pust' nám

na - še vi - ny, a - ko i my od - púš - ťa - me

svo - jim vin - ní - kom, a ne - u - ved'
 nás do po - ku - še - nia, a - le zbav nás zlé - ho.

LITURGIA EUCHARISTIE

61. Po liturgii slova nasleduje liturgia Eucharistie, ktorá sa slávi ako zvyčajne – podľa Všeobecných smerníc Rímskeho misála.

62. Kde je zvyk konať pri svätej omši sprievod, v ktorom veriaci prinášajú obetné dary, môže sa ponechať.

63. Odporúča sa, aby veriaci, zvlášť príbuzní zomrelého, prijali pri slávení svätej omše Eucharistiu.

ZÁVEREČNÉ OBRADY

POSLEDNÉ ODPORÚČANIE

64. Po modlitbe po prijímaní (ak sa slávi omša) alebo po modlitbe *Otčenáš*, kňaz oblečený v ornáte alebo v pluviáli, začne obrad posledného odporúčania.

65. Kňaz stojí tvárou k ľudu blízko rakvy. Vedľa neho miništranti s požehnanou vodou a s kadidelnicou. Kňaz povie takto alebo podobne:

K.: Kresťanským pohrebom preukazujeme mŕtvemu ľudskému telu príslušnú úctu. Pritom s dôverou prosíme Boha, ktorému všetko žije, aby pripojil dušu nášho brata **M.** (našej sestry **M.**) k svätým a vyvoleným a aby jeho (jej) porušené telo, ktoré pochovávame, vzkriesil dokonalé a sväté.
 Nech mu (jej) je Pán pri súde milosrdný.

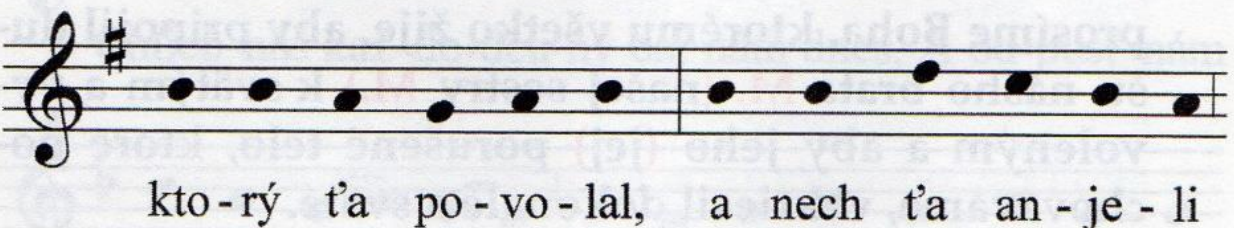
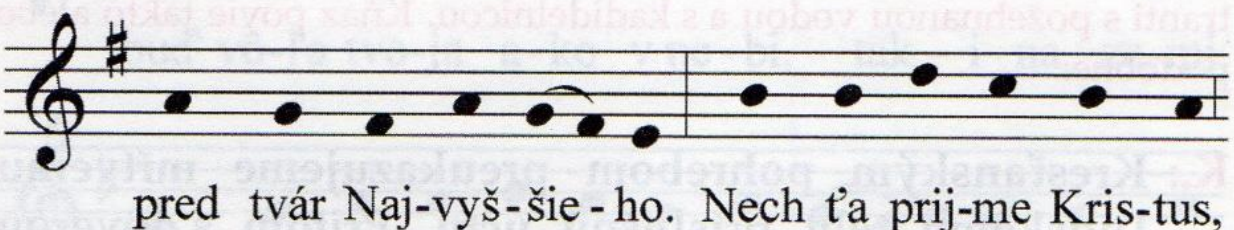
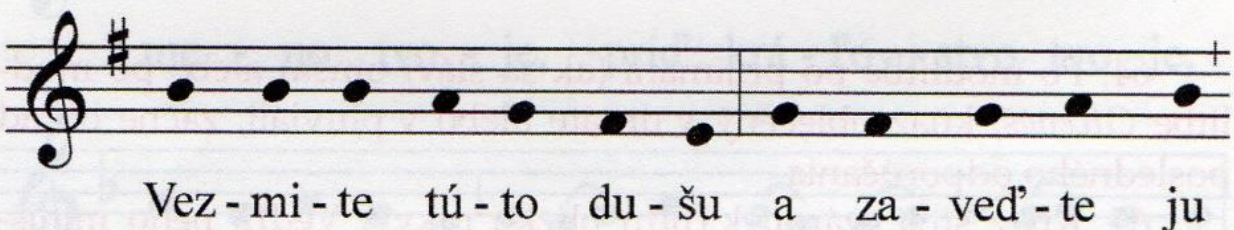
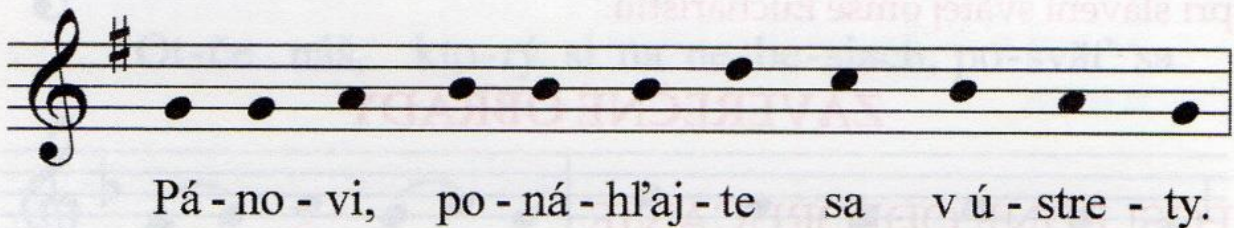

Nech si zaslúži požívať večnú blaženosť v spoločens-
tve svätých a v sprievode večného Kráľa.

Modlime sa, aby Kristus, dobrý pastier, ktorý dal
život za nás, zmieril nášho brata **M.** (našu sestru **M.**)
s Otcom, zbavil ho (ju) všetkých trestov za hriechy
a vzal ho (ju) do svojho náručia.

66. Teraz nasleduje spev na rozlúčku – *Svätí Boží* alebo žalm 42
s antifónou *Po Bohu žízni moja duša* alebo JKS 475 *Vyslobod' od smrti*.

67. Medzitým kňaz pokropí telo mŕtveho požehnanou vodou
a prípadne aj incenzuje.

vo - ve - dú do lo - na A - bra - há - mov - ho.

Vez - mi - te tú - to du - šu a za - ved' - te ju

pred tvár Naj - vyš - šie - ho. Od - po - či - nu - tie

več - né daj mu, Pa - ne, a sve - tlo več - né nech mu
(jej, im) (jej, im)

svie - ti. A za - ved' - te ju pred tvár Naj - vyš - šie - ho.

ODPORÚČAJÚCA MODLITBA

68. Kňaz sa potom modlí:

K.: Modlime sa.

Odporúčame ti, Pane, dušu tvojho služobníka **M.**
(tvojej služobnice **M.**)

ktorý(á) už opustil(a) tento svet.

Pre svoje láskavé milosrdenstvo odpusť mu (jej) viny,
ktorých sa dopustil(a) z ľudskej krehkosti.

O to ťa prosíme skrze Krista, nášho Pána.

Ľ.: Amen.

VYNÁŠANIE RAKVY

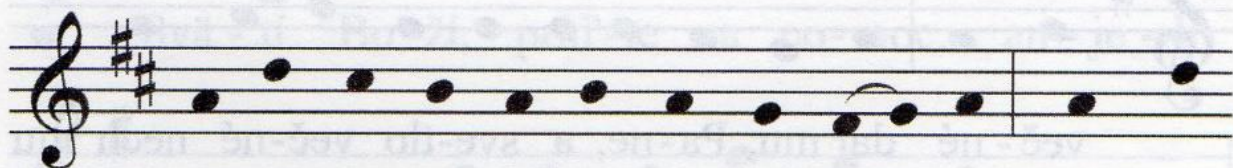
69. Počas vynášania rakvy sa spieva antifóna *Do raja večného* alebo iný vhodný spev, napr. žalm 125 s antifónou *Počul som hlas z neba*. Potom možno spievať žalm 51 s antifónou *Odpočinutie večné* alebo pieseň *Blíž k tebe, Bože môj* alebo sa modliť bolestný ruženec.

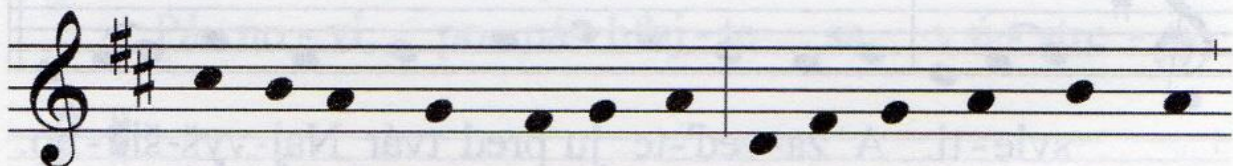
Do ra-ja več-né-ho nech ťa spre-vá-dza-jú

an-je-li, nech ťa tam prij-mu mu-če-ní-ci

a pri-ve-dú do ne-bes-kej vlas-ti. Nech ťa

pri-ví-ta zbor an-je-lov, a-by si s La-zá-rom,

ke-dy-si chu-dob-ným, mal ži-vot več-ný.

TRETIE ZASTAVENIE

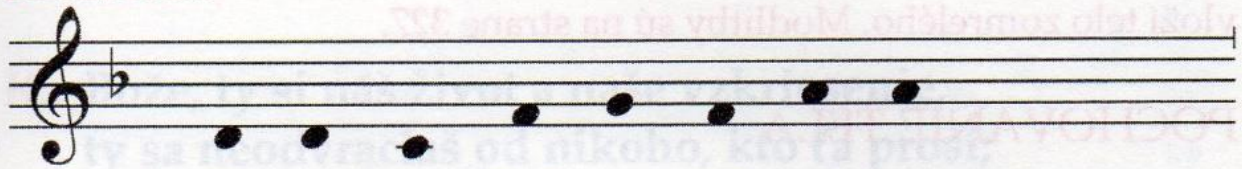
Pri hrobe

SPEV PRED PRÍCHODOM K HROBU

70. Kým sa ľud zhromaždí pri hrobe, možno spievať nasledujúci žalm s antifónou alebo iný vhodný žalm alebo inú vhodnú pieseň.

Antifóna:

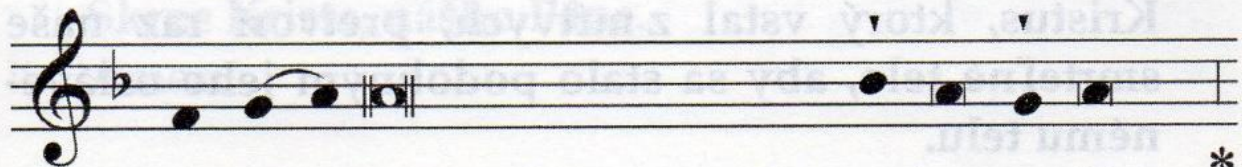

To - to je brá - na Pá - no - va,

len spra - vo - dli - ví ňou vchá - dza - jú.

Žalm 119, 1 - 8

1. Bla - že - ní tí, čo idú cestou živo - ta bez po - škvrny,*

čo kráčajú podľa zá - ko - na Pá - nov - ho.

Blažení tí, čo zachovávajú **jeho príkazy** *

a celým srdcom ho *vyhľadávajú*.

To sú tí, čo **nepáchajú nepravosť** *

a idú *jeho cestami*.

Ty si dal **príkazy**, *

aby sa *verne plnili*.

Kiež by ma moje **cesty viedli tak**, *

žeby som zachovával *tvoje ustanovenia*.

Veru **nebudem zahanbený**, *

keď budem dodržiavať *všetky tvoje príkazy*.

S úprimným srdcom **ti chcem ďakovať**, *

že som poznal *tvoje spravodlivé výroky*.

Tvoje **ustanovenia** chcem **zachovať**, *

len ty ma *nikdy neopušť*.

71. Ak hrob nie je požehnaný, kňaz ho požehná skôr, ako sa doň vloží telo zomrelého. Modlitby sú na strane 327.

POCHOVANIE TELA

☆ Rakva s telom zomrelého sa spúšťa do hrobu buď hneď alebo po skončení obradu, podľa miestnych zvykov.

72. Pri hrobe kňaz hovorí:

K.: Všemohúci Boh povolal z tohto sveta k sebe nášho brata **M.** (našu sestru **M.**). Jeho (jej) telo ukladáme do hrobu, aby sa vrátilo do zeme, z ktorej bolo vzaté.

Kristus, ktorý vstal z mŕtvych, pretvorí raz naše smrteľné telo, aby sa stalo podobným jeho oslávenému telu.

Preto odporúčame nášho brata **M.** (našu sestru **M.**) Pánovi, aby ho (ju) vzal do svojho pokoja a aby jeho (jej) telo vzkriesil, keď príde deň posledný.

73. Nasleduje antifóna *Ja som vzkriesenie a život*, počas ktorej kňaz pokropí rakvu nad hrobom požehnanou vodou, prípadne ju aj incenzuje. Antifónu možno podľa potreby opakovať.

74. Potom nasleduje modlitba.

Ja som Vzkrie-se-nie a Ži-vot; kto ve-rí vo mňa,
 žit' bu-de, aj keď zo-mrie. A nik ne-zo-mrie
 na - ve - ky, kto ži - je a ve - rí vo mňa.

MODLITBA

K.: Bože, ty si náš život a naše vzkriesenie,
ty sa neodvraciaš od nikoho, kto ťa prosí;
vyslyš nás, hriešnych,
keď sa utiekame k tebe vo svojom zármutku;
prosíme ťa,
uved' svojho služobníka **M.**

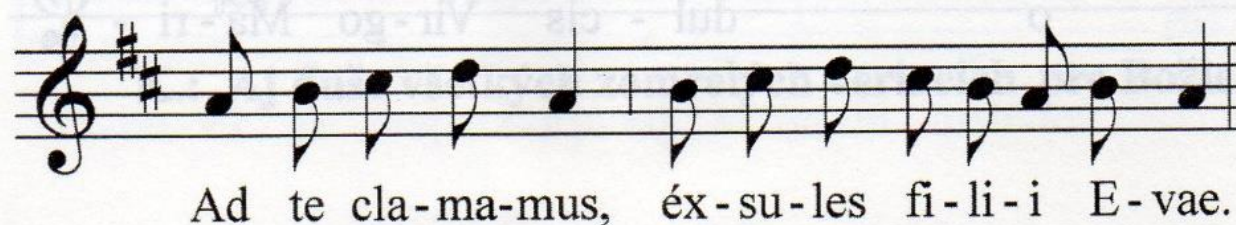
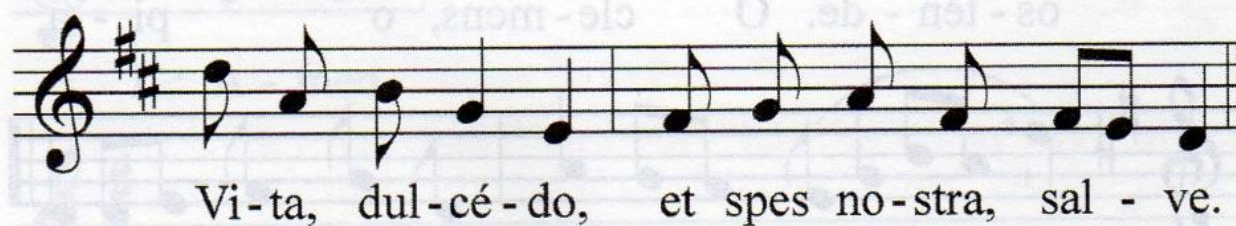
(svoju služobnicu **M.**)
zbaveného (zbavenú) večnej smrti,
do radosti nebeského raja medzi svojich svätých.
Skrze Krista, nášho Pána.

Ľ.: Amen.

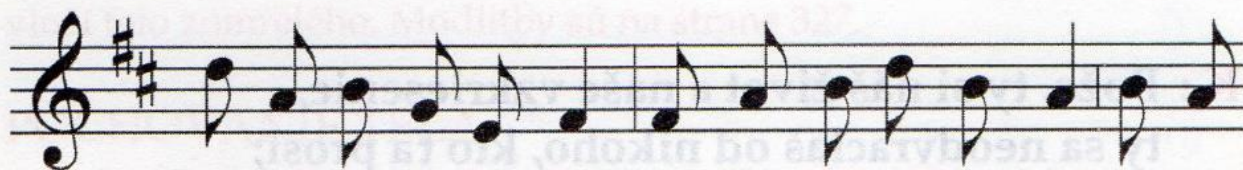
☆ PROSBA K PANNE MÁRII

75. Teraz nasleduje niektorá z mariánskych antifón alebo modlitba Zdravas' Mária. Kňaz ju uvedie vhodnými slovami, napríklad takto:

K.: A teraz sa obráťme s prosbou za nášho brata **M.** (našu sestru **M.**) k Panne Márii:

Ad te sus-pi-rá-mus, ge-mén-tes et flen-tes in hac

lac-ri-má-rum val-le. E-ia er-go, ad-vo-cá-ta no-stra

il-los tu-os mi-se-ri-cór-des ó-cu-los ad nos

con-vér-te. Et Ie-sum, be-ne-díc-tum fruc-tum

ven-tris tu-i, no-bis post hoc ex-sí-li-um

os-tén-de. O cle-mens, o pi-a,

o dul-cis Vir-go Ma-ri-a.

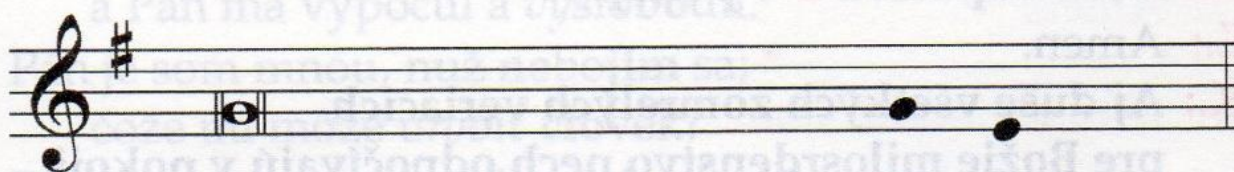

Potom sa pridá táto modlitba:

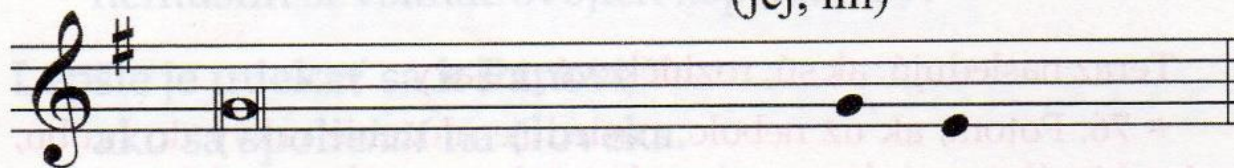
K.: Rozpomeň sa, Mária, Matka bolestná,
ako si stála pod krížom žalostná,
keď na ňom Syn Boží a tvoj za našu spásu umieral.
Pre bolesti, ktoré si tam prežívala,
láskavo oroduj za nášho brata **M.** (našu sestru **M.**)
pred trónom milosrdenstva.

Ľ.: Amen.

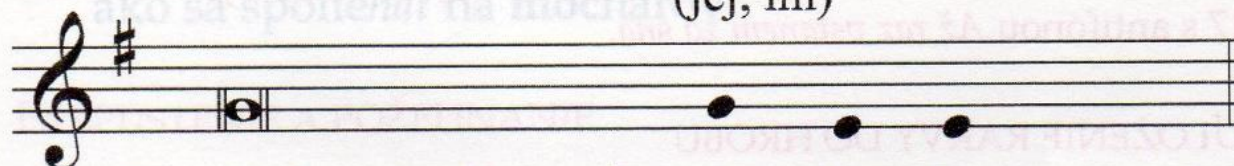
ZÁVEREČNÉ POŽEHNANIE

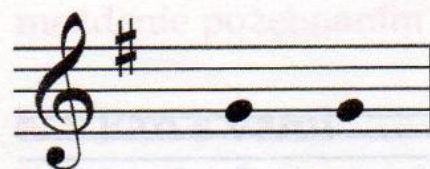
K.: Odpočinutie večné daj mu, Pa - ne.
(jej, im)

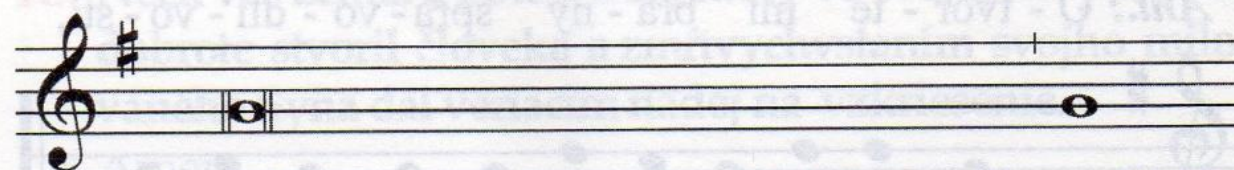
Ľ.: A svetlo večné nech mu svie - ti.
(jej, im)

K.: Nech odpočíva † v po - ko - ji.

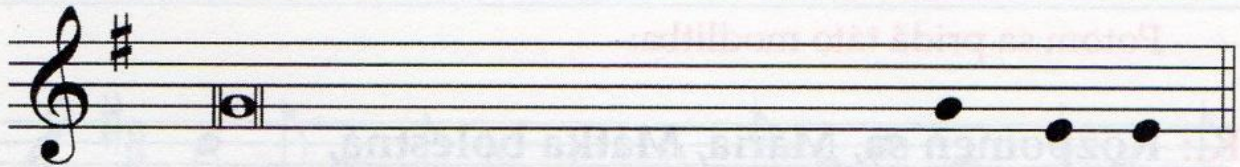

Ľ.: A - men.

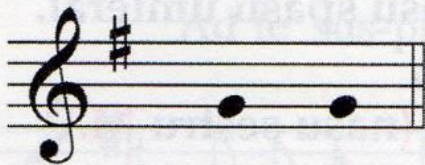

K.: Aj duše všetkých zomrelých veriacich pre Božie

milosrdenstvo nech odpočívajú v po - ko - ji.

Ľ.: A - men.

K.: Odpočinutie večné daj mu (jej), Pane.

Ľ.: A svetlo večné nech mu (jej) svieti.

K.: Nech odpočívá ☩ v pokoji.

Ľ.: Amen.

K.: Aj duše všetkých zomrelých veriacich
pre Božie milosrdenstvo nech odpočívajú v pokoji.

Ľ.: Amen.

Teraz nasledujú, ak sú, rozlúčkové prejavy.

☆ 76. Potom, ak už nebolo, nasleduje uloženie rakvy do hrobu, počas ktorého sa spieva sprievodný žalm s antifónou alebo pieseň *Vzniesla sa duša drahá*, s. 382 alebo JKS *Tebe žijem, Ježiš môj* alebo žalm 17 s antifónou *Až raz vstanem zo sna*.

ULOŽENIE RAKVY DO HROBU

Antifóna:

Ant.: O - tvor - te mi brá - ny spra - vo - dli - vo - sti,

voj - dem ni - mi a po - d'a - ku - jem sa Pá - no - vi.

Žalm 118

V sú - že - ní som vzý - val Pá - na, *

a Pán ma vypočul a vy - slo - bo - dil.

V súžení som **vzýval Pána** *

a Pán ma vypočul a *vyslobodil*.

Pán je som mnou, nuž **nebojím** sa; *

čože mi môže urobiť **človek**?

Pán je so mnou a **pomáha** mi; *

nemusím si všímať svojich *nepriateľov*.

Lepšie je **utiekať** sa k Pánovi; *

ako sa *spoliehať* na **človeka**.

Lepšie je **utiekať** sa k Pánovi, *

ako sa *spoliehať* na **mocnárov**.

PREPUSTENIE A POŽEHNANIE

☆ 77. Potom celebrant, ak to uzná za vhodné, rozpustí zhromaždenie požehnaním prítomných.

K.: Pán s vami.

Ľ.: I s duchom tvojím.

K.: Nech vás žehná a poteší Boh, ktorý vo svojej nevýslovnej добрote stvoril človeka a zmŕtvychvstaním svojho milovaného Syna dal veriacim nádej na vzkriesenie.

Ľ.: Amen.

K.: Nech nám, žijúcim tu na zemi, odpustí hriechy a všetkých zomrelých nech prijme do vlasti svetla a pokoja.

L.: Amen.

K.: Nech vás všetkých privedie do večnej radosti s Kristom, o ktorom pevne veríme, že víťazne vstal z mŕtvych.

L.: Amen.

K.: A požehnanie všemohúceho Boha Otca i Syna ✠ i Ducha Svätého nech zostúpi na vás a zostane vždy s vami.

L.: Amen.

K.: Id'te v mene Božom.

L.: Bohu vďaka.

78. Podľa miestnych zvykov môže nasledovať vhodná pieseň, napr. JKS 344 *Mária, ochrana* alebo *Čas mizne* (s. 336) alebo *Zhasla už svieca* (s. 386).

Ak bol zomrelý(á) členom ružencového spoločenstva, môže sa spievať pieseň *Ruženca spoločenstvo* (s. 364).